

به مناسبت ۱۳ مهر، روز جهانی معلم جهان آینده، جهان دانایی است

شیرزاد عبداللہی

۵ اکتبر، برابر با ۱۳ مهر ماه روز جهانی معلم است. سال‌ها پیش سازمان علمی و فرهنگی یونسکو وابسته به سازمان ملل متحد، این روز را به عنوان روز معلم اعلام کرده است.

هیاکتون در سراسر جهان حدود ۵۰ میلیون معلم به کار تعلیم و تربیت کودکان و نوجوانان در مدارس مشغول هستند. تعداد معلمان در کشور ما یک میلیون نفر می‌باشد.

در کشور ما، معلمي عنوانی است عام که دایره وسیعی دارد و همه کسانی را که به نوعی در کار تعلیم و تربیت انسان‌ها و خالقان دانش را شامل می‌شود. این تلقی در جای خود درست و قابل احترام است. دو کنار این مفهوم گسترده، تعریف دیگری از معلم وجود دارد. که دایره آن محدود است و پایه آن تقسیم کار و تخصصی شدن حرفه‌ها در جوامع مدرن است. براساس معنی شهروندی است که کار تعلیم و تربیت در مدارس زیر نظارت وزارت آموزش و پرورش را به عنوان حرفه تخصصی خود انتخاب کرده است و به صورت تمام وقت به این کار مشغول است و در برابر کاری که انجام می‌دهد، حقوق می‌گیرد و قبل از ورود به این حرفه دوره‌های آموزش نظری و عملی خاصی را می‌گذراند و برای این حرفه تربیت شده و آمادگی‌های لازم را پیدا می‌کند. علاوه بر این معلم باید ضمن خدمت به طور سیستماتیک با گذراندن دوره‌های آموزشی و مطالعه و تحقیق و پژوهش دانش خود را ارتقا داده و با تحولات علمی پیش برود. در دنیایی که پیشرفت‌های علمی و فنی بسیار سریع و حیرت‌کننده است و مرزهای دانش روز به روز جلوتر می‌رود آموزش‌های ضمن خدمت با کیفیت سه سال ارتباط خود را با نوآوری‌های علمی و فنی قطع کند. دانش او مستهلک شده و فاقد ارزش علمی خواهد بود. با توجه به اهمیت این آموزش‌هاست که بر اساس معیارهای یونسکو، ساعات کار معلم در هفته ۴۰ ساعت و به صورت تمام وقت توصیه شده است. معلم ۱۸ - ۱۵ ساعت را در کلاس به آموزش دانش‌آموزان می‌پردازد و بقیه ساعات را صرف کارهای آماده‌سازی مانند مطالعه، تحقیق و بازآوری معلومات خود می‌کند. در زمینه‌های ذکر شده (تربیت معلم - آموزش ضمن خدمت - مطالعه و تحقیق معلمان)، آموزش و پرورش ما با استانداردهای جهانی فاصله زیادی دارد. در آستانه قرن ۲۱ آموزش و پرورش در سراسر جهان با مشکلات مشابهی روبه‌روست. جهان آینده، جهان دانایی است. قدرت هر کشور در توانایی‌های علمی و فنی آن کشور است. بنابراین آموزش و پرورش که تربیت نیروی انسانی را بر عهده دارد، به عنوان پایه و محور توسعه کشورها مطرح می‌شود. و توجه به این بخش و سرمایه‌گذاری در آن اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. از سوی دیگر در سراسر جهان به جز تعداد محدودی از کشورهای صنعتی و پیشرفته شاهد افول جایگاه آموزش و پرورش و به ویژه معلمان هستیم.

برابر آمارهای یونسکو یک سوم معلمان جهان زیر خط فقر زندگی می‌کنند. سطح زندگی معلمان در سال‌های گذشته در جهان کاهش یافته است. حاذبه‌های شغل معلمي به صورتی است که متقاضیان شغل با آگهی و از روی ناچاری به معلمي روی می‌آورند. جوانان شغل‌های آب و نان‌دار را ترجیح می‌دهند. روز پنجم اکتبر، روز بزرگداشت معلمان حرفه‌ای در سراسر جهان و توجه به مشکلات آموزش و پرورش است. برای این که ما بتوانیم در قرن آینده حرفی برای گفتن داشته باشیم چاره‌ای جز پرداختن به مسائلی آموزش و پرورش نداریم.